

אגף התנועה הארצי	
לשכת ראש מדור תביעות	
תאריך: 29 אוגוסט, 2007	
תאריך עברי: ט"ו אלול, תשס"ז	
טלפון: 03-9685617	
פקס: 03-9685725	
אסמכתא: 091/5037/40163	

לוח תפוצה

הנדון: עדכון נוהל מתן מס' 02.232.03 הטיפול בעבירות של שכרות בנהיגה

1. הנוהל שבנדון יעודכן כדלקמן:

א. בדיקות שכרות אקראיות (ללא חשד לשכרות)

- (1) למרות האמור בסעיפים 2(ה) ו-2(ו) בנוהל, שוטר רשאי לדרוש ביצוע בדיקת נשיפה באמצעות מכשיר "הינשוף" מכל נהג וממונה על רכב (מורה נהיגה או מלווה של נהג חדש), זאת אף אם אין לגביהם חשד כי הם שיכורים, ואולם, במקרה כזה (כלומר, כשאין חשד לשכרות) משך העיכוב לבדיקה לא יעלה על חצי שעה.
- (2) עלה משך העיכוב על חצי שעה וטרם הסתיימה הבדיקה – ישוחררו הנהג והממונה על הרכב (מורה הנהיגה והמלווה לנהג חדש) לדרכם.
- (3) נעצר הנהג או הממונה על הרכב באופן אקראי לבדיקה, ולאחר מכן עלה חשד לשכרות – יש לתעד את הבסיס לחשד בדו"ח המאפיינים, ובמקרה כזה משך עיכוב הנהג והממונה על הרכב יהיה בהתאם לצורך, עד 3 שעות.

ב. מתן דו"ח (ללא צורך בעיכוב לתחנה) במקרים של סירוב להבדק

למרות האמור בסעיפים 3(א) ו-3(ג) בנוהל, במקרה בו נהג רכב מסרב לדרישת שוטר להיבדק **בבדיקת נשיפה**, אין צורך לעכב את הנהג לחקירה בתחנה. במקום זאת, הנהג יחקר במקום תחת אזהרה על סרובו להבדק באמצעות טופס תחקור המצ"ב, בנספת א', וירשם לנהג דו"ח הזמנה לדין בעבירה של נהיגה בשכרות, על פי הנוסח המתאים בחנ"א[†]. סרב הנהג לחתום על טופס התחקור או לא היה מסוגל לחתום עליו מפאת מצבו – יציין זאת השוטר במקום המיועד לחתימת הנהג.

^{*} מודגש, כי עדכון זה אינו חל לגבי מקרים של סירוב לבדיקת דם, בהם עומדת בעינה ההנחיה לעכב את הנהג לתחנה, וכן אין העדכון חל על סירוב של קטינים, או של אדם הממונה על רכב, שגם לגבי אלה יעוכבו המסרבים לחקירה בתחנה.

[†] נוסח האישים בחנ"א יהיה: נהגת ברכב הנ"ל בהיותך שיכור, בכך שסירבת לתת דגימה של דם/ שתף/ אויר נשוף לפי דרישת שוטר, עבירה בניגוד לסעיף 62(3) לפקודת התעבורה בקשר עם סעיפים 64ד(א) ו-64 לפקודה הנ"ל.

ג. תחקור הנהג – באמצעות טופס תחקור

תחקור נהג בשטח בעבירה של נהיגה בשכרות, במקרים המפורטים בסעיף 3א בנוהל יעשה אף הוא באמצעות טופס התחקור המצורף לחוזר זה, בנספח א'.

ד. הודעה והסבר על מטרת הבדיקה – באמצעות טופס מיוחד

הודעה והסבר על מטרת הבדיקה ומשמעות הסרוב להבדק, אשר שוטר נדרש למסור לנהג ולממונה על רכב עם בקשת הסכמתו לבדיקה, בהתאם להוראות סעיפים 2(ה), 2(ז), 2(ח) ו-3(ח) לנוהל, יעשו באמצעות הטופס המצ"ב לחוזר זה, בנספח ב'.

ה. הבהרה: סירוב לבדיקת נשיפה בינשוף מהווה עבירת שכרות גם כשקיימת נכונות לבצע בדיקת דם

- 1) מובהר, כי שוטר, הדורש מאדם להיבדק באמצעות הינשוף, אינו צריך להציע לו, לחלופין, בדיקת דם.
- 2) עוד מובהר, כי אדם המסרב לבדיקה בינשוף גם אם הביע הסכמה לבדיקת דם – יראוהו כשיכור (והכל - בכפוף לכך שהסבירו לו את משמעות הסירוב, כחוק).
- 3) יודגש, כי האמור לעיל אינו חל על נשיפון ועל סירוב לבדיקת מאפיינים, או על בדיקת רוק, שכן החוק מחייב להיבדק באמצעות **ינשוף**, או בבדיקת **שתן** או **דם**, בהתאם לדרישה.
- 4) עוד יוער, כי העלאת טענות בדבר "**מניעה רפואית**" למתן דגימה רלבנטית **רק במקרה של דגימת דם**, אך אינה רלבנטית לבדיקה בינשוף, לגביה מחוייב האדם במתן הדגימה (יחד עם זאת, כשלון במתן כמות אויר מספקת לדגימה, כשלעצמו, אינו מבסס "סירוב" למתן הדגימה).

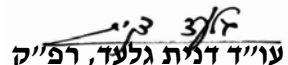
ו. פסילה מנהלית והשבתת רכב לנהג שסרב להבדק

- 1) הנוהל הקיים קובע בסעיף 3א6, כי אין לפסול מנהלית נהג שסירב להיבדק, ואשר מחמת סירובו רואים אותו כמי שעבר עבירה של נהיגה בשכרות, משום שבמקרה כזה ספק אם ניתן לראות את הנהג כמי שעבר לנגד עיני השוטר את העבירה של נהיגה בשכרות. זאת, אלא אם קיימות ראיות נוספות, מהן מסתמן שהנהג שיכור. דברים דומים נקבעו לגבי השבתת רכב בסעיף 13ד2 בנוהל מס' 02.231.23 "השבתה מנהלית של רכב ע"י קצין משטרה" (להלן: נוהל ההשבתה המנהלית).
- 2) בשים לב לקו המאפיין את הפסיקה בשנתיים האחרונות, לתכלית החקיקתית שביסוד העבירה של נהיגה בשכרות (לרבות סירוב), לתכלית שביסוד הליכי הפסילה וההשבתה המנהלית, וכן - על מנת שלא ליצור תמריץ לסירוב לבדיקה – הוחלט, שנכון יהא להגן בבית המשפט על עמדה, לפיה הסירוב כשלעצמו, בהקימו את החזקה על פיה הנהג היה שיכור בעת שנהג, מקנה סמכות לקיים הליכים של פסילה והשבתה מנהלית.
- 3) לפיכך, סעיף 3א6 בנוהל בטל. נהג המסרב לדרישת שוטר שנדרשה כדין להבדק בבדיקת נשיפה, שתן או דם, רואים אותו כמי שנהג בשכרות, גם לעניין הליכי פסילה מנהלית והשבתה מנהלית של רכב, ויחולו לגביו הוראות סעיף 1א6 בנוהל, בנוגע לפסילה מנהלית של רשיון הנהיגה, והוראות סעיף 1ד12 בנוהל ההשבתה המנהלית, בנוגע להשבתת הרכב.

2. עדכון הנוהל יצורף כנספח לנוהל שבנדון.

3. תחילתו של עדכון נוהל זה 30 ימים מיום הוצאתו, ואולם יישום ההוראות שבעדכון הנוהל במועד שיקדם למועד תחילתו האמור לא יראו אותו כפעולה בניגוד לנהלים.

בברכה,

עו"ד דניאל גלעד, רפ"ק
קצינת מדור תביעות

טופס תחקור

לחשוד בנהיגה בשכרות ולנהג המסרב להבדק ב"ינשוף"

אני הח"מ (דרגה) _____ (שם פרטי ומשפחה) _____ מיחידה _____ מודיע לך הנהג (שם הנהג) _____ ת"ז מס' _____ כי הינך חשוד בנהיגה ברכב מספר _____ בדרך (ציין מיקום) _____ בהיותך שיכור מאלכוהול, וכי: (השוטר יסמן ב-x במקום המתאים)

בבדיקת נשיפה שנעשתה לך באמצעות מכשיר "הינשוף" נמצא בגופך אלכוהול בריכוז של _____ מיקרוגרם אלכוהול בליטר אחד אויר נשוף, העולה על הריכוז המרבי המותר שהינו 240 מיקרוגרם לליטר.

נדרשת להבדק בבדיקת נשיפה, ולאחר שהוסבר לך, כי הבדיקה נועדה לאתר אלכוהול בגופך, וכי המסרב להבדק רואים אותו כמי שנהג בשכרות, סרבת להבדק.

הינך מוזהר בזאת, כי אין אתה חייב לאמר דבר, כי כל דבר שיאמר על ידך עשוי לשמש ראיה נגדך, וכי הימנעותך מלהשיב על שאלות עשויה לחזק את הראיות נגדך.

הינך מאשר בחתימתך כי הבנת את החשד המיוחס לך ואת תוכן האזהרה לעיל: _____ (חתימת החשוד).

1. מהיכן נהגת ולהיכן היה בכוונתך להגיע? _____
2. האם שתית משקה אלכוהולי? _____
3. אם כן, מתי שתית? _____
4. אם כן, איזה סוג משקה שתית? _____
5. אם כן, כמה שתית? _____
6. אם כן, היכן שתית, והאם נכחו במקום אנשים נוספים? _____
7. אם, לטענתך, לא שתית כל משקה אלכוהולי, כיצד הינך מסביר את תוצאות בדיקת הנשיפה? _____
8. באם הינך מסרב להבדק באמצעות הינשוף, מדוע אתה מסרב? _____
9. שאלה: _____
תשובה: _____
10. האם ברצונך להוסיף דבר מה? _____

חתימת השוטר

חתימת החשוד

תאריך

דף הסבר

לפי סעיף 64ב(2) לפקודת התעבורה

אני הח"מ (שם הנהג) _____ (מס' ת"ז) _____ מאשר: _____

1. נדרשתי על ידי שוטר למסור דגימת (השוטר יסמן ב-x במקום המתאים) נשיפה □ שתן □ דם □
2. ידוע לי כי (השוטר יסמן ב-x במקומות הרלוונטיים):
- א. מטרת נטילת דגימת נשיפה הינה לשם בדיקה לאיתור אלכוהול בגופי □ הוסבר □ לא רלוונטי □
- ב. מטרת נטילת דגימת שתן הינה לשם בדיקה לאיתור סמים מסוכנים או תוצרי חילוף חומרים של סמים מסוכנים בגופי □ הוסבר □ לא רלוונטי □
- ג. מטרת נטילת דגימת דם הינה לשם איתור אלכוהול בגופי □ הוסבר □ לא רלוונטי □
- ד. מטרת נטילת דגימת דם הינה לשם איתור סמים מסוכנים או תוצרי חילוף חומרים של סמים מסוכנים בגופי □ הוסבר □ לא רלוונטי □
3. הוסבר לי כי (השוטר יסמן ב-x במקומות הרלוונטיים):
- א. נהג רכב או מורה נהיגה המסרב לדרישת שוטר לתת דגימת נשיפה לבדיקה, יראו אותו כמי שעבר עבירה של נהיגה בשכרות, וכי גם טעמים רפואיים אינם עלה מוצדקת לסרב להבדק. □ הוסבר □ לא רלוונטי □
- ב. נהג רכב או מורה נהיגה החשוד כשיכור מאלכוהול או מסמים, ומסרב לדרישת שוטר למסור דגימת דם או שתן לבדיקה, יראו אותו כמי שעבר את העבירה של נהיגה בשכרות □ הוסבר □ לא רלוונטי □
- ג. מלווה לנהג חדש החשוד כשיכור ומסרב לדרישת שוטר למסור דגימה לבדיקה עובר עבירת תעבורה שדינה קנס. □ הוסבר □ לא רלוונטי □
4. הנני מאשר בחתימתי כי הוסברו לי הדברים הרשומים לעיל
_____	_____
תאריך	חתימת הנהג
5. לאחר שהוסברו לי הדברים, אני מסכים למסור לבדיקה את הדגימה הנ"ל (הנהג יסמן ב-√ במקום המתאים).
_____	_____
מסכים □	מסרב □

אני השוטר _____ מיחידה _____ מאשר כי (סמן ב-x במקום המתאים):

דרגה שם פרטי ומשפחה

חתימה

תאריך

□ הסברתי לנהג את הדברים הרשומים בדף זה והוא חתם עליו ומילא את סעיף 5 בפני.

□ הסברתי לנהג את הדברים הרשומים בדף זה והוא סרב לחתום עליו/ סרב למלא את סעיף 5.

□ הסברתי לנהג את הדברים הרשומים בדף זה והוא לא היה מסוגל לחתום עליו/ למלא את סעיף 5, עקב מצבו.